

דבר חודש בחודשו

בס"ד

מתורתו של הגאון הגדול רבי יואל שורץ שליט"א

עלון 36 - מנחם אב תשעט'

משמעות חדשה ובמיוחד לעניינים המתרחשים בימינו

שם חודש אב

דבר המערכת

דבר גדול קורה בימינו, יותר ויותר אנשים מתפכחים ומבינים מה הוא עם ישראל, במיוחד החידוש המופלא שנוצרים מובהקים מבינים, כי כשירושלים נבנית קיסרי [שהיא סמל לרומי הנוצרית] שוקעת, ומבינים שמתקיים מה שכתב הרמב"ם: שבזמן המשיח, הנוצרים והמוסלמים יבנו, שהטעו אותם מייסדי דתם וכל מנהיגיהם לאורך ההיסטוריה, לכן נביא מדברי מורינו בזה, שהביא מקורות רבים שהגויים יכירו בכבודם של ישראל, ולגודל חשיבות חשוב מאד הארכנו להביא הדברים כלשונם.

עוד יחווה מורינו דעה, במה שמתרחש בעולם הפוליטי, אף שהוא מתרחק מלהביע דעה בדבר שאין מענינו, אולם כיוון שיש בדברים לימודים חשובים, הוא האריך בזה קצת. הן במה שקרה למפלגות הימין הדתיות שמינו אישה חילונית על ראשם, ואין זה רק חטא אלא גם עונש! וכן הביע השערה, שאולי הבחירות הבאות לא יתקיימו אם נתניהו יראה שיש חשש להפסד בבחירות, הוא ייצר מצב חירום שיחייב ממשלת אחדות, והמפלגות החרדיות עלולות לאבד את השפעתן במקרה כזה. וחשבון הנפש הראוי. כאן, אנו גם פונים לאור הביקוש הרב לעלון, עד שכמעט ביום יציאתו מהדפוס הוא כבר מחולק ולא נשאר עלון אפילו לחברי אש"ל המאחרים ליטול את חלקם.

חברי האגודה מבקשים מהציבור לבוא ולסייע להוצאות העלון, כדי להוסיף ולהדפיס יותר.

מערכת העלון

בירק מיובא מישראל ואמר מול הצופים בטלוויזיה: ראו מה ישראל הקטנה עושה מה שרוסיה לא מצליחה וקונה בישראל.

ונבואה זו שארץ ישראל תתן פריה נאמרה (ביחזקאל לו) יחד עם שני דברים נוספים שגם הם מתקיימים; היהודים מתקבצים לארץ מהגולה [ויתכן וכבר רוב יהודי העולם הם בארץ]. ורוח תשובה ירדה ממרום, וכל אלו מתקיימים עתה. ולמה אנו חשים כאילו כל הדברים אין להם משמעות לגבינו! ואמנם נכון, כי הטור ועוד ראשונים פירשו שלום הוא כשבת המקדש בנוי.

וזה כנראה קשור למה שאמר (הושע ג' ה'): "אֲזַר, וְשָׁבוּ

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וּבִקְשׂוּ אֶת-הַשֵּׁם אֱלֹהֵיהֶם, וְאֵת דְּוִיד מֶלֶכָם;

וּפְזַדּוּ אֶל-הַשֵּׁם וְאֶל-טוֹבוֹ, בְּאֲזָרֵית הַיָּמִים." אמרו חז"ל:

"בשלושה דברים מאסו ישראל בימי רחבעם: במלכות בית דוד ובמלכות שמים ובבית המקדש, אר"ש בן מנסיא אין ישראל רואים סימני תשועה וגאולה עד שישבו לבקש שלשתן כמו שאמר הושע".

גויים צמים בט' באב בגלל מה שעשו לנו במרוצת

ההיסטוריה

ואולם, אין חסרון המקדש מספיק בשביל לשוב בתשובה, שהרי רבי עקיבא לא הזכיר מקדש, וכן לא שמואל כמובא למעלה. ועוד יותר בימים אלה שבט' באב השנה מתכוננים

שם החודש אב כולל נוטריקון א' דום ב' בל, שאלו האומות שעשו את החורבנות (בני יששכר), ושם החל גם התיקון לכן גם המשיח נולד אז, כי הגלות גרמה שהגויים נפגשו עם יהודים והושפעו מהם. גם יש רמזים נוספים לדבר, גרוש ספרד בנה את צפת שם נוסדו יסודות הגאולה: **השולחן ערוך וגילוי תורת הסוד** שאיחדו את עם ישראל שכולם נמשכו אחרי תורת האריז"ל. ובאותו ט' באב שאחרוני המגורשים עזבו את ספרד, באותו רגע היסטורי, קולומבוס הפליג מהנמל בספרד, ומצא את אמריקה שהיא מרגישה את עצמה כאפוטרופוס השומר על קיומה של מדינת ישראל.

מלחמת העולם הראשונה שפרצה בט' באב, אמנם, עשתה נזק עצום ליהודים הן בגשמיות והן ברוחניות, מכל מקום היא גרמה את **הצהרת בלפור** ואת **הבית הלאומי** שהוכרז עליו בוועידת סן רמו (שם הוחלט שהארץ תהיה בית לעם ישראל) שעליה אמר בעל האור שמח: שהיא ביטלה את גזרת שלוש השבועות המונעות את השיבה לארץ. והמלחמה הזו גם סבבה את הקמת תנועת "**בית יעקב**" שהיתה הצלה רוחנית לעם ישראל. וגם הפכה את ארצות הברית להיות מעצמה עולמית.

עיקר ההכנות לגירוש גוש קטיף החלו ב"ז בתמוז עם סגירת הגוש, והיה בפועל למחרת ט' באב, אף שזה החרבי חלק מהארץ, מכל מקום זה גם הביא להתפכחות, להבין מה גדול הנזק של **מסירת שטחי ארץ ישראל לזרים** ויותר חמורה **מסירה לאויבים**. וזה גם גרם להחליש את השמאל בארץ, והציל את שאר חלקי הארץ ממסירתם לאויבנו, וביטל בינתיים את התכנית לחלק את הארץ לשתי מדינות.

התלבטות היסטורית סביב צום ט' באב

חז"ל קבעו (מגילה יד, א) "כל נבואה שהוצרכה לדורות נכתבה". הנה בזכריה פרק ז' מובא: שבתחילת הבית השני, אנשי הגולה שלחו אל הכהנים והנביאים שבמקדש שאלה זו: האם להמשיך לצום בט' באב אף שכבר הייתה שיבת ציון ונבנה המקדש, כיוון שלא הייתה גאולה מלאה לא ידעו מה לעשות. וכעין מרדכי שאחר שהמן הרכיבו על הסוס חזר לשקו ותעניתו עד שלא נגמר ב-יטול הגזרה.

שאלה מעין זו צריכה להישאל גם כיום בהיותנו בארץ חופשים ככל מדינות העולם, ובמיוחד כאשר ירושלים גדולה בשטחה מאוד, ואפילו גדולה בשטחה מפריז, וזקנים וזקנות ממלאים את רחובותיה וכן ילדים וילדות משחקים ברחובותיה, דבר שרבי עקיבא ראה בכך נחמה. וחבריו הסכימו עמו.

גם דברי הגמרא (ר"ה י"ז ב') כשיש שלום ימי האבל על החורבן הופכים לחגים, רש"י פירש: שלום היינו שאין יד עכו"ם תקיפה עלינו, כפי הנראה משום ששמואל סבר וכמו שפסק הרמב"ם, שימות המשיח כשאנו שווים זכויות בכל מקומות מגורינו, "שאין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שעבוד מלכויות", שזה נקרא ימות המשיח.

והרשב"א פירש ששלום היינו כשישראל על אדמתו. עוד אמרו (סנהדרין צ"ח א') כשארץ ישראל תיתן פריה אין לך קץ מגולה מזה. [לא מזמן התפרסם שחבר פרלמנט רוסי אחז

אֲכַן וְזָלְנוּ הוּא זָשָׂא, וּמְכַאֲבֵינוּ סְבָלָם; וְאַנְזוּנוּ וְזִשְׁבְּנָהוּ, נְגוּעַ
מִכַּה אֲלֵהִים וּמְעֵנָה. וְהוּא מוּזָלֵל מִפְשִׁיעָנוּ, מְדַכָּא מִעֲוֹנֵתֵינוּ;
מוֹסַר שְׁלוֹמָנוּ עֲלֵינוּ, וּבְחֻבְרָתוֹ זָרְפָא-לָנוּ. וּכְלָנוּ כְּצֵאן תְּעֵינוּ,
אִישׁ לְדַרְכּוֹ פְּנִינוּ; וְשֵׁם הַפְּגִיעַ בּוֹ, אֵת עֲוֹן כְּלָנוּ.

אם כן בקשת הסליחה של הגויים על מה שעשו לעם ישראל בתוספת צום ביום ט' באב, זו הוכחה נוספת שאנו נמצאים בעיצומה של תקופת אחרית הימים, ואם כן מתחזקת השאלה על צומות החורבן, למה צמים.

ונראה על פי דברי בעל השרידי אש; שעיקר הצומות בימינו הוא להדגיש; כי עיקר הגאולה היא הגאולה הרוחנית, וכל זמן שהגאולה הרוחנית לא נשלמה, אנו מתעלמים מהגאולה הארצית עד שכמעט ולא מתייחסים אליה. אנו לא רוצים להכיר את משמעות משיח בן יוסף שמשמעותו היא תיקון הגלות הגשמית, לפני שיבוא משיח בן דוד שמשמעותו היא התיקון הרוחני של הגאולה, להבנת מעמיקה יותר של ההנהגה החרדית המתעלמת מזה ראה את הקטע הבא.

מקל שקד

אף כי כל חיבור ואיחוד בעם ישראל, הוא דבר חיובי, ככתוב (הושע ד' יז) "זָבוּר עֲצָבִים אֶפְרַיִם, הַנּוֹז-לוֹ." - ודרשו חז"ל אפילו אם בין המחוברים יש עובדי עצבים - הנח לו. מסתבר שטעם הדבר: כי על ידי האחדות מסתבר שהטוב יגבר והם יעשו תשובה. אבל העמדת אשה חילונית כפי שקרה כעת במפלגות הימין בראש עניין ציבורי וודאי שאינו דבר המשמח בלשון המעטה, ונראה שלא בחינם קרה הדבר בזמן שקראו את הפטרת הפורענות (ירמיה א' יא) שבה הוזכרו המילים "מִקֵּל שִׁקְד" ויש למצוא כאן רמז על מינוי השרה שקד.

והנה למרות מעלותיה בפעילותה בכנסת, אבל היא אישה חילונית, דבר שבשום אופן אינו ראוי לציבור דתי! ואם נתבונן בעניין, נראה, שזה כבר לא החטא בלבד אלא זה כבר העונש, ולמה? כי מי יאמין היום לעובדה, שמפלגת המפד"ל הפילה בזמנו את ממשלת רבין בגלל שהוא גרם לחילול שבת המוני [כשיצא לשדה התעופה לקבל פני מטוסי חיל האוויר שהגיעו לארץ עם כניסת השבת].

תחילת הנפילה הרוחנית של הציונות הדתית בנושא הצניעות, הייתה, שהתירו לבנות שלהם לשרת בשרות לאומי, אחרי כן הכניסו אישה לרשימה שלהם לכנסת [וזה כבר לא זוכרים שכאשר הלו בחירות ל-"כנסת ישראל" שהיה אז הגוף הציבורי והארגון הלאומי לפני הקמת המדינה, אז דרשו שנשים לא תבחרנה כלל, וכאשר לא שמעו להם החילונים והנשים החילוניות הצביעו, היו קלפיות נפרדות לדתיים שהיו מיועדים לגברים בלבד ונשים דתיות לא הצביעו כלל. והיום רק כהוראת שעה התירו לנשים לבחור כי אחרת החילונים ינצלו עובדה זו].

והמצב המשיך להידרדר כשהכניסו את אילת שקד החילונית למפלגת הבית היהודי, היום, יש כבר ר"ל, בנות בוגרות החינוך שלהם שמתגייסות לצבא ממש. לכן נראה שמה שקרה בהעמדת אישה בראש הרשימה, הוא עונש! [מִקֵּל הוּא סַמַל הַכַּהֵן כְּכַתּוּב (זכריה יא' ז-ז): 'וְאַקּוּז-לִי שְׁנֵי מִקְלוֹת, לְאַזּוֹד קְרָאתִי נְעָם וְלְאַזּוֹד קְרָאתִי זוֹכְלִים, וְאַרְעָה, אֵת-הַצֵּאֵן... וְתִקְצַר נְפִשִׁי בָהֶם, וְגַם-נְפִשִׁים בְּזוֹלָה בִּי וְאַקּוּז אֶת-מִקְלֵי אֵת-נְעָם, וְאַגְדַּע אֹתוֹ--לְהַפִּיר, אֵת-בְּרִיתִי...'] לכן נראה שהעונש בא לפקוח את עיני מי שעדיין התורה מנחה את חייו, שיעזוב אותם אם אין בכוחו להעמידם על טעותם, המביאה

נוצרים קתולים לצום בט' באב לכפר על מה שעשו הנוצרים ליהודים בתקופת הגלות, במיוחד שניצלו את צרת ישראל לחזק את חטאם באומרם שישראל חלילה בגלות נצחית, כי הם מסרבים לקבל את אליהם כמשיח.

והנה הרש"ר הירש בפירושו לפסוק (בראשית לבי' כה' - כז')..
וַיֹּאבֵק אִישׁ עָמוּ, עַד עֲלוֹת הַשָּׁזוּר. '... וַיֵּרָא, כִּי לֹא יָכַל לוֹ, וַיֹּאמֶר שְׁלוֹנוֹ, כִּי עָלָה הַשָּׁזוּר; וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁלְּחֶנּוּ, כִּי אִם-בְּרַכְתֵּנִי.' כותב: "אויבו של יעקב יכול להילחם רק בעוד לילה פרוש על הארץ, ואכן, כל עוד הלילה שולט, נראים הדברים, שהוא, גם אם אינו מנצח, הרי ידו על העליונה, אך בשעה שהשחר מאיר, מתגלה היפוכו של דבר, ויעקב הוא "בעל הדעה", הקובע את סיום המלחמה, והתנאי שהוא קושר לסיום המאבק, מטרת המאבק כולו, הינו: הכרה שיעקב ראוי לברכה וסיוע, ולא לאיבה ושנאה; ואכן רק בהכרה זו ימצאו גם הגויים ברכה לעצמם, ותתגשם ההבטחה: "...וְנִבְרַכְכוּ בְּךָ כָּל-מִשְׁפּוֹחַת הָאָרֶץ, וּבְרַעְיָךְ" (בראשית כח יד). כל אותו לילה אומר יעקב, התקפת אותי, ראית בי מכשול, שלסילוקו והשמדתו יש לשאוף במאבק בלתי פוסק.

עתה משהאיר השחר, אתה מתייאש, אך אני לא ארפה מהמאבק, עד שלא תעניק לי ברכה והכרה, מטרת ההיסטוריה היא איננה לאלץ את יעקב להיטמע בין הגויים, אלא להיפך להביא את הגויים לכלל ההכרה, שאושרם הם קשור באותו עיקרון, שיעקב דבק בו תוך כל המלחמות; אליו ישאפו גם הם בהכנעה, אותו יקדמו בכל האמצעים שברשותם, ואכן, רק בו יראו את מטרתם היחידה...

"...לֹא יִקְרָא שְׁמֶךָ עוֹד יַעֲקֹב כִּי אִם יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֶךָ..." יעקב במעמדו בחיצוני, נתון למרמס כל השאר; אך בשעה שיעקב זה עומד בניצחון מול אויב הגובר ברוב כח, הרי הצלחתו זו מורה על קיומו של כח רוחני הגובר על כל גדולה ועוצמה חומרית. ניצחונו של יעקב רק הוא המורה על מציאותו של הא-ל הכל יכול, המתגלה בקיומו המתמיד של החלש בחיצוניותו; נמצא שם יעקב מורה על ישראל.

...בדת ובמדיניות יאמר עשו: זולתי אין טוב, והוא יראה סכנה לעצם קיומו, כל עוד יש קיום ליעקב, כל עוד יש כח זולתו הדורש את חלקו מלא בעיצובו של עולם. יעקב אינו מערער על כל ערך אנושי טהור, אף הוא מבשר גדולה ופריחה לכל ערך אנושי טהור, אם רק יקלוט לתוכו ויגשים בחייו את הרוח שתבוא מידי, ברכה והכרה... "עכ"ל הרב הירש זצוק"ל.

גם בספר ישעיה (פרקים נב' א, ג-טו. נג,א) הנביא מתאר את היחס של הגוי המזלזל בעם ישראל ואת התפכחותו בעתיד: "עוֹרֵי עוֹרֵי לְבָשִׁי עֲזָרָה, צִיּוֹן: לְבָשִׁי בְּגָדֵי תַפְאֲרֶתָהּ, יְרוּשָׁלַם עִיר הַקְּדוֹשׁ... הִנֵּה יִשְׁכְּכִל, עֲבָדֶי; יָרוּם וְנִשְׂא וְנִבְהָה, מְאֹד. כֹּאֲשֶׁר שָׁמְנוּ עֲלֵיךָ רַבִּים, כֵּן-מִשְׁחֹחַת מְאִישׁ מִרְאֵהוּ; וְתֹארוֹ, מִבְּנֵי אֲדָם. כֵּן יִהְיֶה גוֹיִם רַבִּים, עֲלֵיךָ יִקְפְּצוּ מְלָכִים פִּיָּהֶם: כִּי אֲשֶׁר לֹא-סִפַּר לָהֶם, רָאוּ, וְאֲשֶׁר לֹא-שָׁמְעוּ, הִתְבַּוְּנוּ. מִי הָאֲמוּנִין, לְשִׁמְעֵתֵנוּ; וְרוּעַ הַשֶּׁמֶשׁ, עַל-מִי נִגְלָתָה. וַיַּעַל כִּינּוֹק לְפָנָיו, וְכַשְׂדִּישׁ מֵאַרְצֵי צִיָּה--לֹא-תֵאָר לוֹ, וְלֹא הָדָר; וְנִרְאֶהוּ וְלֹא-מִרְאֶה, וְנִזְמַדְהוּ. נִבְהָה וְנִזְדַּל אִישִׁים, אִישׁ מִכַּאֲבוֹת וַיְדוּעַ זוֹלֵי; וּכְמִסְתַּר פָּנִים מִפְּנֵי, נִבְהָה וְלֹא זִשְׁבְּנָהוּ.

[1] והמלים עלות שהר הן בנימו' 1019 הדומה לגימ' של המילים [הצהרת בלפור 1018]

הארץ תישן וחיי צער תחיה ובתורה אתה עמל אם אתה עושה כן אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא.

חוסר תשומת לב למה שנעשה במישור הציבורי בלא לדעת כמה נזק עלול להיגרם מדברים הקשורים למפלגות מעמיד את איש הציבור בסימן שאלה אם יזכה שוב לסיוע שמים, על כן יש לחשוש לקראת הבאות, והדבר אינו רחוק כלל מהמציאות, אם יתברר לראש הממשלה שמשרתו נמצאת בסכנה, הרי בקלות הוא יכול ליצור מצב חירום, שבין כך הוא כבר כמעט קיים. בין אם זה יקרה בגלל הצטיידות החיזבאללה או תכנית הגרעין האירנית או כל סיבה הגורמת לכך שצרכים לעשות ממשלת אחדות הרי אז המפלגות החרדיות חלילה תיחלשנה מעמדן, ויפה שעה אחת קודם לעשות חשבון נפש; אם הציבוריות החרדית הבאה לידי ביטוי בעיתונות ממלאת את תפקידה או חלילה לא רק שלא ממלאת את תפקידה כראוי אלא עושה את ההפך.

ממטרות המקדש

כיוון שבימינו עיקר הטעם שממשיכים לצום בימי הצום הוא מה שלא נבנה המקדש בימינו הבאנו מדברי מורינו בעל פה וציטוטים מכתביו בחשיבות המקדש:

כתב בעל ספר החינוך: טעם המצווה: "להיות לנו בית מיוחד בקדושה ובטהרה מזומן ומיוחד לעבודתו ית', ושם יתקבצו כל העם לתפילה. וראוי לכבד הבית הזה ולהדרו בתכלית מה שאפשר, וכל זה גדולה למי ששוכן בתוכו. ולא יעלה על הדעת שהוא צריך בית או היכל, וכבר כתוב (ישעיה סו, א): **כִּדְבָר, אָמַר ה' אֱלֹהִים, הַשָּׁמַיִם כִּסְאִי, וְהָאָרֶץ דָּרְסָם רַגְלִי; אֵי-יְהוָה בֵּית אֱלֹהֵי הַתְּבוּנָה-לִי, וְאֵי-יְהוָה מְקוֹם מְנוּחָתִי**". אבל מטרת המקדש היא לזכותנו לחזק את הקשר עם הבורא יתברך". ואחרים הוסיפו; שעל ידי כך נחוש שהקב"ה משגיח גם בתחתונים, והוא משגיח עלינו באופן מיוחד שכביכול הוא שוכן בתוכנו.

על חשיבות המקדש

"שבעה דברים נבראו לפני בריאת העולם" ואחד מהם בית המקדש, שנאמר (ירמיה י"ז ב'): **"כִּסֵּא כְבוֹד, מְרוֹם מְרֵאשׁוֹן --מְקוֹם, מְקוֹדְשׁוֹ"** (פסחים נ"ד). ופירש העיון יעקב: "לפי שאלו הם קיום העולם ותכליתו". ואבן השתייה מצויה במקדש - שממנה הושתת העולם" (יומא מ"ד).

"עד שנבנה בית המקדש היה העולם עומד על תורנוס (מושב) של שתי רגליים (= תורה וגמילות חסדים והיה חסר עמוד העבודה) ומשנבנה המקדש נתבסס העולם" (תנחומא תרומה ט').

ממעלות המקדש

יסוד העולם: במקדש מצויה אבן השתייה שממנה הושתת העולם. עוד אמרו (בר"ר ג'): " מהיכן יצאה האורה? מבית המקדש! עוד אמרו: "מהיכן נברא האדם? נטל עפרו ממקום שנאמר בו מזבח אדמה תעשה ליי" (רש"י בראשית ב' ז').

מקום השראת השכינה: ביקש הקב"ה שתהיה שכינתו בתחתונים, והמקדש מייצר את הקשר לבורא ככתוב: "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" - בלבם של ישראל, ולא רק בתוכו של המקדש. עוד אמרו (ילקו"ש תהלים): "מקדש של מטה מכוון

כלפי מקדש של מעלה". ואמרו (תענית ה'): "נשבע הקב"ה שלא יכנס לירושלים של מעלה לפני שיכנס לירושלים של מטה". כיוון שהמקדש הוא מקום השראת השכינה בארץ. קדושת

אותם לאבדון רוחני ר"ל! ויבין, עד כמה צדקו אלה מגדולי ישראל שחלקו על המזרחי, עוד בזמן שהראשונים שבהם היו דומים לחלוטין לאלה המכונים חרדים.

ואחת הסיבות המרכזיות להרס שפקד אותם, היה, החיבור עם החילונים, שכבר נענש על כך המלך הצדיק יהושפט על חיבורו עם אחאב, שבמקום שהם יצליחו לתקן אותם קרה להפך, זה פגע קשות בהם, החילוניות גברה, וככל שהזמן עובר המצב רק מחמיר והולך אף הורה במחנה הזה, לא בטוח שנכדו יהיה לפחות כמוהו.

וישנה סבירות, שהמינוי הזה לא יוסיף להם כח פוליטי, אלא אדרבה הוא יגרע, כי זקני הדור הקודם לא ישרימו עם ההידרדרות הנוכחית ולא יצביעו לאיחוד. תזכורת המאשרת חשש זה: ברוב הבחירות לכנסת היה כוחה של הציונות הדתית גדול משל החרדים -12 למפד"ל, ו-6-4 לחרדים ובבחירות האחרונות היה 16 לחרדים ו-5 לציונות הדתית.

האם יתכן שלא יהיו בחירות חוזרות?

מורינו חושש מאד למצב הרוחני המדרדר והולך לא רק אצל החילונים אלא גם בקודש הקדשים עולם התורה, וסבור שחלק גדול מהקלקול אשמים המפלגות עצמן שלא מוחים במוציאים לאור של העיתונים המייצגים את דעת התורה כביכול. המסיתים ומדיחים את הציבור. בנותנם לפרסם על פני עמודים גדולים פרסומת לנסיעות בחוץ לארץ. ושתיים רעות איומות עושים בכך:

א. מזלזלים בהלכה מפורשת שאסור לצאת מארץ ישראל לטייל, ומזה לומדים ההמון שהשולחן ערוך לא מחייב את מי שיצרו פחו עליו ורוצה לשאוף מאווירה של ארץ שחז"ל כינו זאת "אווירה מטמא", וגם רגילים לכתוב בראשי תיבות; חו"ל מלשון חולין.

ב. פרסומים אלה מחדירים אל ההמון שהעולם הזה הוא גם מקום לבילוי לשם בילוי, ולא דווקא מקום עבודת ה', עולם שהוא באמת רק תחנת מעבר מהלידה עד החזרה אל תחת כיסא הכבוד [שהוא מקום מקור הנשמות], לאחר נתינת דין וחשבון. וההתעסקות היתירה בעניני עולם הזה ותענוגותיו משכיח את הכלל האמור בחז"ל **ש"היום קצר והמלאכה מרובה**" וכי על כל תענוג שהיה שלא לשם מצוה צריך לשלם בעולם הבא.

ספורים נוראים מסופרים על הניסיונות שעומדים בפני אנשים בחוץ לארץ, נביא כאן דבר חמור מאד, בגרוזיה ישנו בית חב"ד והנה שבת אחת נרשמו לארוחות 82 בחורים [מתמיה מאוד מה מחפשים בחורים חרדים במקומות כאלו] וכאשר חיפשו אותם בבית הכנסת חסרו מהם רבים.

לכן יש לחשוש שדווקא אחר ההצלחה הגדולה של הבחירות שהיו, לא הורגש שאנחנו מבינים שאחריות הדור מחייבת הנהגה אחרת מזו שמשתקפת בפרסומים בעיתונים החרדים, עורר מורינו שזה מורה שקצת שכחנו שהשליחות שלנו היא להיות עובדי ה' ולא עובדי יצר ההנאה.

ראוי לשים לב למילת הסלנג "כייף" המשמשת לבטא הנאות שהיא מילה זרה מיובאת מבחוץ, כי באמת בלשון הקודש אין לה מקום, במיוחד בן התורה צריך להיזהר במשנה זהירות בזה כמו שנאמר בתנא דבי אליהו: עד שאדם מתפלל על דברי תורה שיכנסו לתוך מעיו יתפלל על אכילה ושתייה שלא יכנסו לתוך

מעיו, ופרשו התוספות (כתובות ק"ד) היינו מעדנים. וכך היא דרכה של תורה פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה ועל

עליהם מהרש"א ועליו קרני ראם. וכן קורה בכל ספר תורני שלומדים בו כלל ישראל, שצומח על הדף תוספת, ואף על התוספת עוד תוספת.

והמקדש השלישי נמשל לאש! משום שעתיד לרדת מקדש של אש מן השמים (לפי התנחומא), התורה שגם נמשלה לאש ככתוב (ירמיה כג, כט): "הֲלוֹא כֹה דִּבַּרְתִּי כְּאֵשׁ...". וביאר הרמח"ל בחיבורו דרך עץ החיים: משום שבכל דברי תורה יש אור גנוז, כמו שלהבת הכמוסה בגחלת שכמעט ולא נראית אלא רק אחר שמלבים אותה. וכן תורת הסוד תתגלה על ידי הבית השלישי, וככתוב (זכריה יד, ו): "וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא לֹא יִהְיֶה אֹר יִקְרוֹת וְקִפְאוֹן" ופירושו חז"ל (פסחים ט): דברים שעתה יקרים - קשים להשיג אותם כתורת הסוד, לעתיד לבוא יהיו קלים להשגה כאילו היו צפים על פני השטח.

המקדש מאחד את עם ישראל: ארץ ישראל, הופכת את כל היחידים – לאומה! כדברי דוד (שמואל ב פרק ז, כג): "יָמֵי כְעֵמֶךָ כִּי־יִשְׂרָאֵל, גֹּיִם אֶזְוֶה בְּאַרְצִי" ומבאר הזוהר שרק בארץ נקרא ישראל עם אחד, ולכן לעניין קרבן העלם דבר של ציבור, לא מונים כציבור אלא רק את אלה שנמצאים בתוך גבולות הארץ. על ירושלים נאמר (תהלים קכב, ג): "יְרוּשָׁלַם הַבְּנוּיָה כְּעִיר שְׁוֹבְרָה לָהּ יִזְדָּו" בירושלמי (חגיגה פרק ג') המחברת את השבטים בעת העלייה לרגל. ויש דעות בגמרא הסוברים שירושלים לא נחלקה לשבטים, כי היא שייכת לכל עם ישראל. המקדש מאחד עוד יותר! המקום שבו נבנה המקדש, נקנה מבעלי המקום בכסף כל השבטים שנגבה בשווה מכל שבט. הקרבנות של הציבור כולם שווים בהם, שכל אחד צריך לתת לצורך הקרבנות מחצית השקל [לא שקל שלם אלא דווקא חצי! ללמד בזה: שכל אחד לבדו הוא רק חצי, ואינו נשלם אלא אם הוא מתחבר עם האחרים]. וגם כל ישראל מכוונים בתפילתם מולו.

המקדש עדות לקשר המיוחד של עם ישראל והקב"ה: המנורה שהיא סמל התורה שבעל פה - שהיא מיוחדת לעם ישראל כאמור (גטין ס' ב') שלא כרת הקב"ה ברית עם ישראל, רק על התורה שבעל פה. ודבר זה ראינו בהיסטוריה של הדפוס! הספר הראשון שנדפס בהיסטוריה - היה התנ"ך בלטינית - שפת חכמי האומות, והספר הראשון שנדפס בלשון הקודש לעם ישראל - היה פירוש רש"י על התורה לבדו ללא החומש, כך הובלטה מעלת התורה שבעל פה - שרש"י הוא גדול מפרשיה.

גם הנר המערבי שהיה עדות שהשכינה שורה בישראל - שהיה נותן בה שמן כמידת חברותיה ולא היה כבה, הנס הזה היה במנורה דווקא - שהיא כאמור, סמל התורה שבעל פה.

המכון להסרת מכשול איסור תולעים לזיכוי הרבים!
ניתן להזמין הרצאות מהרב שליט"א בעניין תולעים
ודרכי הטיפול בהם 054-841-6169

לעילוי נשמת מִישָׁה בֵּן תַּמָּרָה ויצחק ת.נ.צ.ב.ה.

תרומות והקדשות: 052-718-9446, 058-325-8278

ספרי רבנו על המדף:

1) אבלות חורבן, 2) ציון בית חיינו, אהבת ישראל. להשיג את הספרים בחנות "יש כיוון" [סריגת שוורץ], מלכי ישראל 1, ירושלים טל' 02-538-3955

להערות והארות, ולקבלת העלון במייל ולפלאפונים מושגחים ולתגובות: אש"ל – איגוד שומעי לקחו של רבינו:

eeguds@gmail.com

המקדש לא בטלה כמו שכתב הרמב"ם (בית הבחירה פ"ו הט"ז) לבאר מדוע קדושת הארץ לא קידשה לעתיד לבוא לעניין מעשרות ושביעית, ובטלה אחר החורבן, שהייתה קדושה מפני הכיבוש, וכיבוש אחר ביטל אותה. וקדושת המקדש קיימת אף שהבית חרב. "לפי שקדושת המקדש וירושלים מפני השכינה - ושכינה אינה בטלה. והרי הוא אומר: "והשימותי מקדשכם" ואמרו חכמים: "אף על פי ששוממים בקדושתם הם עומדים".

שער השמים: הנחת רוח מהקרבנות, וכן התפילות עולות משם למעלה, ולכן בית המקדש נקרא **בית תפילה** ככתוב (ישעיה נו, ז): "עֹלֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרִצּוֹן, עַל-מִזְבְּחוֹ: כִּי בֵיתִי, בֵּית-תְּפִלָּה יִקְרָא לְכָל-הָעַמִּים", ולכן המקדש נקרא גם תל תלפיות – שהוא תל שכל פיות מכוונים עצמם בתפילתם לכיוון המקדש.

וגם משם יורד השפע לעולם, הן השפע הרוחני והן הגשמי: השפע הרוחני ככתוב (ישעיה ב): "כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תּוֹרָה, וְדָבַר-הַשֵּׁם מִירוּשָׁלַם". וגם כל העמים ינהרו למקדש ככתוב (שם): "וְהָיָה בְּאַזְרוּרֵית הַיָּמִים, וְכֹן יִהְיֶה הַר בֵּית-הַשֵּׁם בְּרֵאשֵׁי הַהָרִים, וְנִשְׂאָ, מִגְּבֻעוֹתָי; וְנִהְרֹו אֲלָיו, כָּל-הַגְּזִיזִים. וְהִלְכוּ עַמִּים רַבִּים, וְאָמְרוּ לְכוּ וְנַעֲלֶה אֶל-הַר-הַשֵּׁם אֶל-בֵּית אֱלֹהֵי יַעֲקֹב, וִירֵנוּ בְּדַרְכָיו, וְנִלְכְּהָ בְּאַרְזוֹתָיו: כִּי וכו'".

אף על פי שגם ירושלים וארץ ישראל הם מקור להשפעת שפע של תורה, מכל מקום בית המקדש מתייחד בזה יותר, כאמור במדרש (מובא תורה שלמה בראשית מ"ט): "וירא מנוחה כי טוב- אין מנוחה אלא בית המקדש שבו התורה שנאמר: "ומנוחתי עדי עד". ולכן הסנהדרין הייתה יושבת בלשכת הגזית ליד המקדש, שהשפעת המקום היא מסייעת בידם. והר המוריה נקרא בשם זה, גם משום שמשם יוצאת הוראה לעולם. ובזמן שהיה הארון במקדש – היה משפיע שפע של נבואה.

ובבית השני שהיה שם עיקר תפארתה של התורה שבעל פה, שפע התורה שבעל פה, בא דרך המנורה (העמק דבר סוף פרשת נשא). לכן גם חלונות המקדש היו בנויים באופן שיצא האור החוצה ולא להפך. וכן נאמר הרוצה להחכים ידרים [והיינו שבעת תפילתו יטה לכיוון דרום] שהמנורה בדרום. **סדר מסירת התורה לדורות דרך המקדש:** התורה נתנה לישראל דרך שלושה בתי מקדש, השנים שהיו, והשלישי שיבנה במהרה. ולכן מתפללים בכל יום: "שיבנה בית המקדש במהרה בימינו, ותן חלקנו בתורתך", כי דרך המקדש נתנה התורה בכל דור - מקדש ראשון נקרא "אבן" – ושהלוחות הם סמל לזה. דבר שמסמל את הנס המיוחד המשמר את התורה שבכתב שתהיה ללא שינוי, אף שעברו כבר אלפי שנים, ונכתבה בידי אלפים רבים של סופרים, הרחוקים זה מזה מרחקים עצומים, וכולם אותו הדבר (לדוגמה להמחשת גודל הנס שבוה, שהרי להבדיל בספר של הנוצרים יש יותר גרסאות ממילים!) ושאר דברי הנביאים [התנ"ך - תורה שבכתב] באו לעולם מכח המקדש הראשון והארוך.

הבית השני, הוא בבחינת 'עץ' חיים! המלך הפרסי, שציווה להכניס עצים בתוך הקירות של המקדש, בכדי שאם היהודים ימרדו בו, יקל עליו לשרוף את הבית, היה בזה גם עניין השגחי, לרמוז על תפקיד הבית. שהתורה שבעל פה היא נמשלה לעץ שמצמיח כל הזמן. ואין לזה דמיון בשום עניין אחר! על התורה נדפסים בכל יום לפחות עשרה ספרים חדשים, ויותר מזה, על אותו דף עצמו נדפסים עוד הוספות, כמו רש"י על החומש ועליו שפתי חכמים. על המשנה - גמרא. על הגמרא רש"י ותוספות.